

Invoering combinatiefuncties vraagt om lokaal maatwerk

Projectgroep Combifuncties ondersteunt de inzet van een combinatiefunctionarissen binnen de school via informatieve regiobijeenkomsten

HOE KOMEN WIJ ALS SCHOOL IN AANMERKING VOOR EEN COMBINATIEFUNCTIONARIS, WAT IS ONZE ROL BIJ DE INVOERING VAN COMBINATIEFUNCTIES EN HOE ZIET HET TAKENPAKKET ER UIT? DEZE EN VELE ANDERE CONCRETE VRAGEN KWAMEN NAAR VOREN OP EEN SERIE INFORMATIEVE REGIOBIJEEKOMSTEN VOOR SCHOOLLEIDERS, BESTUURDERS EN BELEIDSAMBTENAREN. DE BIJEEKOMSTEN IN ROTTERDAM, HOOGEVEEN EN EINDHOVEN WAREN GEORGANISEERD DOOR DE PROJECTGROEP COMBIFUNCTIES ONDERWIJS IN HET KADER VAN DE REGELING 'IMPULS BREDE SCHOLEN, SPORT EN CULTUUR'.

Op de regiobijeenkomst in het Alfa College in Hoogeveen schetste Klaas Smid, wethouder van de programma's 'Meedoen' en 'Wijken en Dorpen', hoe zijn gemeente van start gegaan is met de invoering van combinatiefuncties: 'Wij hebben hier een rijk sportverenigingsleven en één van de mooiste sporthallen in aanbouw. Een speerpunt in ons sportbeleid is de bestrijding van groeiend overgewicht en bewegingsarmoede. Dan moet je bij de jeugd beginnen. Vandaar onze interesse om aan te haken bij de Impuls. De eerste groep combinatiefunctionarissen is intussen aan de slag gegaan.'

Belangrijk voor hem is, dat je als gemeente niet top-down te werk gaat: 'We zijn ons eerst gaan oriënteren bij de verenigingen en de scholen. Wensen inventariseren om tot maatwerk te komen. In het basisonderwijs is scholing van leerkrachten belangrijk om tot goed bewegingsonderwijs te komen, omdat er geen vakleerkrachten LO meer zijn. Met extra aandacht voor bewegingsachterstanden bij kinderen. In het vo gaat het om een extra sportaanbod om deelname aan sport en bewegen bij jongeren te stimuleren. Daarnaast speelt de doorgaande lijn van school naar sportvereniging. Verbreding van het beleid van sportverenigingen is daarbij van groot belang. We investeren nu € 30 miljoen in sportaccommodaties en die kunnen overdag heel goed gebruikt worden voor de jeugd.'

Financiering

De wethouder van Hoogeveen verhuult niet, dat het wellicht met komende bezuinigingen moeilijk kan worden om bij elke

begrotingsronde de co-financiering weer rond te krijgen: 'Met de ondertekening van de Impuls kies je voor een positieve insteek. In Hoogeveen zetten we ons er voor in, dat sport en bewegen geen luxe maar ontzettend belangrijk is voor de ontwikkeling van onze jeugd.'

Landelijk projectleider combinatiefuncties André de Jeu haakt hier bij aan: 'Voorop staat, dat de Impuls geen project is maar een structurele regeling. Naast sport is die ook gericht op cultuur. Het eerste jaar betaalt het rijk via de gemeente de volle 100 procent. Daarna 40, met 60 procent via co-financiering door de gemeente. Eventueel na overleg ingevuld met bijdragen van lokale partners tot een maximum van een derde deel van de gemeentelijke bijdrage.' Zijn advies luidt: 'Begin met een visie op het belang van deelname van de jeugd aan sport en cultuur en niet met geld. Kijk naar de aanpak in Hoogeveen. Organiseer lokaal maatwerk op basis van vertrouwen. Kijk ook eens anders naar gemeentelijke subsidiestromen. In de sector welzijn wordt bijvoorbeeld geld uitgetrokken voor hangjongeren. Als je goed kijkt naar middelen kom je samen tot mogelijkheden voor sport en cultuur. Scholen moeten dus vooral aan de bel trekken bij hun gemeente. De brede schoolontwikkeling gaat immers door.'

Werkgeverschap

Als Ron Davids – adviseur bij de BKO en lid van de projectgroep – met de deelnemers de stappen op weg naar het werkgeverschap van combinatiefuncties doorneemt, wijst hij op twee signalen in de richting van de combinatiefunctie als nieuw arbeidsmarktinstrument. De Taskforce Onderwijs en Kinderopvang pleit voor functies op zowel hbo- als mbo-niveau en de Onderwijsraad adviseerde onlangs om de peuterperiode bij de basisschool te trekken. Hij wijst erop, dat bij het te werk stellen van de combinatiefunctionaris in twee sectoren naast onderwijs en sport en cultuur ook de kinderopvang steeds vaker in beeld komt, hoewel zij de Impuls niet mede ondertekend hebben.

Vanuit een visie op maatschappelijke ondersteuning is het volgens hem logisch, dat de regie voor de invoering van combinatiefuncties bij de gemeente ligt. In het stappenplan van de gemeente staat naast de subsidiëring de samenwerkingsovereenkomst met het veld centraal. Hierbij waarschuwt Davids vanuit de praktijk voor te veel bureaucratische rompslomp: Het gaat om vier basisvragen:

- Welke partijen gaan samenwerken?
- Welke werkzaamheden gaat de combinatiefunctionaris verrichten?
- Hoeveel (delen van) fte's denken partijen nodig te hebben?
- Wie wordt werkgever van de combinatiefunctionaris?

Zijn commentaar: 'Dat kun je op één A-viertje richting B&W kwijt en de benodigde brieven en documenten zijn in modelvorm beschikbaar.' Tenslotte legt hij de vinger bij goed personeelsbeleid: 'Een combinatiefunctie is nieuw en uitdagend, maar ook kwetsbaar. Let dus op introductie en begeleiding. Het omgaan met diverse rollen en het maken van werkafspraken vragen aandacht.'

Educatieve ondernemer

Na deze plenaire sessie namen workshopleiders uit het onderwijsveld vanuit hun eigen expertise de inzet van een combinatiefunctionaris onder de loep. Eelco Dam, AVS-adviseur en lid van de projectgroep, ging in zijn workshop over de meerwaarde van de combinatiefunctionaris sport en cultuur uit van de vraag hoe je als school – in samenspraak met verenigingen en gemeente – op effectieve wijze tot de inzet van een combinatiefunctionaris komt.

'In welke mate de combinatiefunctionaris uitvoerende en coördinerende taken uitvoert, is afhankelijk van de afspraken die gemaakt worden. Doordat hij of zij werkzaam is in twee sectoren en zowel binnen- als buitenschools actief is, functioneert deze werknemer als de verbindende schakel en is de spin-in-het-web tussen school en sport of cultuur. Met als voordeel voor de school, dat je de maatschappelijke onderwijsopdracht serieus neemt, maar je wel kunt blijven richten op je kerntaak', aldus Dam op vragen van deelnemers. In dit verband reikt hij drie voorbeelden aan: een trainer die naschoolse sportactiviteiten organiseert en de verbinding legt tussen sportvereniging en onderwijs, een muziekdocent die lesgeeft binnen de school en op de muziekschool of een onderwijsassistent en medewerker amateurkunst.

Dam benadrukt de rol van de school als educatieve ondernemer: 'Bij voorkeur moet het initiatief vanuit scholen,

sportverenigingen en culturele instellingen komen. Op onze website kun je zien wanneer via de tranchegewijze invoering jouw gemeente voor subsidiëring door het rijk in aanmerking komt. Ga plannen ontwikkelen. De taak voor de gemeente is tweeledig: plannen realiseren en de co-financiering regelen. Met lokaal maatwerk in samenwerking tussen school, sport, cultuur en gemeente als doel.'

Praktijk

Ook veel vragen in drie andere workshops over de invulling van combinatiefuncties sport en cultuur in de praktijk en werkgeverschap en personeelsbeleid rondom de combinatiefunctie onderwijs.

In de workshop over combinatiefuncties cultuur op de brede scholen in Zwolle maakten de deelnemers kennis met hoe het kunstencentrum Muzerie en de stedelijke bibliotheek in deze stad invulling geven aan de combinatiefuncties cultuur binnen de Impuls op twintig brede scholen. Met vraagsturing vanuit de scholen daarbij als opdracht van de gemeente! Sport en spel is een belangrijk onderdeel van het onderwijsprogramma op so-school 'De Reis van Brandaan' in Eindhoven. Het team van de school wil juist ook deze leerlingen stimuleren om actief deel te nemen aan sportactiviteiten. Twee combinatiefunctionarissen sport informeren de deelnemers van hun workshop over combinatiefuncties sport in het speciaal onderwijs over hoe zij deze leerlingen kennis laten maken met diverse sporten en de leerlingen begeleiden naar het lidmaatschap bij een sportvereniging.

In zijn workshop over werkgeverschap en personeelsbeleid rond de combinatiefunctie onderwijs gaat Ron Davids nader in op de thema's in zijn eerdere bijdrage aan de plenaire sessie. Met name gaat hij in op de rol van schoolbesturen als werkgever van combinatiefunctionarissen en hoe je verantwoordelijkheid kunt dragen voor de daaruit voortvloeiende verplichtingen. Dus aandacht voor onder andere de rechtspositie en cao-bepalingen.

Leerzaam en gevarieerd

Na afloop van de bijeenkomst werd nog flink nagepraat met de workshopleiders over de verschillende thema's en combinatiefunctionarissen uit de praktijk. Projectleider Combifuncties Onderwijs Chris Tils, directeur Bureau VBS, kan terug kijken op een leerzame serie regiobijeenkomsten met een zeer gevarieerd programma. Bijeenkomsten waar de unieke mogelijkheid werd geboden om in één middag alles te weten te komen over de invoering van combinatiefuncties sport en cultuur. Met als doel een structureel sport- en culturaanbod in en rondom de school in samenspraak met verenigingen en gemeente. Om kinderen en jongeren een rijke leeromgeving te bieden met maximale ontplooiingsmogelijkheden.

Meer informatie: www.combifunctiesonderwijs.nl

drs. D.P.J. (Dick) Oosterveld, onderwijskundige en journalist ■